4.9.2026 SUPO 931/01.04.01.00/2026

Eduskunnan hallintovaliokunta

HE 85/2026 vp

Suojelupoliisin asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista annetun lain, tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain sekä turvallisuusselvityslain 18 ja 48 §:n muuttamisesta

1 Yleistä

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt suojelupoliisilta kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikon mukaisessa asiassa.

Suojelupoliisi arvioi hallituksen esitystä ensisijaisesti lakimuutoksissa viitatun yritysturvallisuusselvitystoiminnan ja määrätyn turvallisuusviranomaisen tehtävien hoitamisen näkökulmasta. Arviossa on otettu huomioon myös esitettyjen lakimuutosten vaikutus suojelupoliisin muulle toiminnalle.

Suojelupoliisi katsoo, että hallituksen esitys tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnin selkeyttämiseksi ja saatavuuden parantamiseksi on tarpeellinen ja hyvin perusteltu. Viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnin kattavammalla ja selkeämmällä säätelyllä arviointien saatavuutta voidaan parantaa ja erityisesti korkeasti turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyn turvallisuutta kehittää.

Suojelupoliisilla on ollut mahdollisuus antaa lausuntokierroksen aikana asiassa lausunto.
Suojelupoliisin lausunnossa esittämät näkemykset on huomioitu valmistelun aikana hyvin. Suojelupoliisi haluaa kiinnittää valiokunnan huomiota erityisesti kappaleessa 2 kuvattuihin näkökohtiin.

2 Huomiot

Suojelupoliisi pitää tärkeänä ja toimintaa selkeyttävänä muutosta, jossa turvallisuuskriittisen ratkaisuun ja sen valmistukseen arviointia hakevasta valmistajasta tulee hakea turvallisuusselvityslain mukainen yritysturvallisuusselvitys. Suojelupoliisi pitää onnistuneena myös esitetyn tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain 4 §:ää, jonka mukaan Liikenne ja viestintäviraston tulee hakea yritysturvallisuusselvitystä

1100 · 0925

SUOJELUPOLIISI
Kaartinkuja 3, PL 151, 00121 HELSINKI
Vaihde 0295 480 131 | kirjaamo@supo.fi | supo.fi

arviointilaitoksista, jotka hakevat turvallisuusluokitellun tiedon käsittelyyn liittyvän pätevyysalueen hyväksyntää. Esitys selkeyttää yritysten hyväksyntäedellytysten arviointia ja parantaa kansallista etua.

Suojelupoliisi on aiemmassa lausunnossaan kiinnittänyt huomiota esitetyn arviointilain 2 §:n 2 kohtaan, jonka mukaan tietoliikennejärjestelyllä tarkoitetaan tiedonsiirtoverkosta, tiedonsiirtolaitteista, ohjelmistoista, ja muusta tiedonkäsittelystä sekä niihin liittyvistä menettelyistä koostuvaa kokonaisjärjestelyä. Ehdotetun määritelmän mukaisella muulla tiedonkäsittelyllä voitaisiin käsittää sähköisen tiedonkäsittelyn lisäksi myös esimerkiksi puhutun ja paperisen tiedon käsittelyä.
Määritelmän laajentaminen voisi aiheuttaa päällekkäistä arviointia esimerkiksi viranomaiskohteissa, joissa suojelupoliisi arvioi tiedonkäsittelyn turvallisuusjärjestelyitä kansainvälisten turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamiseksi.
Suojelupoliisi toteaa, että sen lausuntokierroksella esittämä huomio arviointilain 2 §:n 2 kohdan määritelmään on huomioitu esityksen jatkovalmistelussa. Säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa määritelmän mukaisen tietojen käsittelyn on tarkennettu viittaavan tietojen sähköiseen käsittelyyn.

Suojelupoliisi katsoo, että esitetyn arviointilain 3 a ja 3 b §:ssä määritetty velvollisuus tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioimisesta tai arviointiviranomaisen arvioinnin pyytämisestä parantaa kansallista turvallisuutta. Suojelupoliisi kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että TL-I ja TL-II tiedon käsittelyyn liittyvä arvioinnin pyyntövelvoite koskee ainoastaan tiedon sähköistä käsittelyä. Viranomaisissa tapahtuva TL-I ja TL-II tiedon suullinen ja paperinen käsittely rajautuu lakiesityksen ulkopuolelle. Myös muussa, kuin sähköisessä muodossa tapahtuvaan korkeasti turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyyn liittyy kuitenkin merkittäviä tietoturvallisuusriskejä. Lain soveltamisala huomioiden, suojelupoliisi pitää lakiesityksen kirjauksia perusteltuina.

Suojelupoliisi pitää hallituksen esityskokonaisuutta onnistuneena. Suojelupoliisi kokee kuitenkin arviointiprosessien aloittamisperusteiden arvioinnin kannalta haastavana tilanteen, jossa esimerkiksi yritysturvallisuusselvityksen laatimiseen liittyvää toimivaltaa on määritelty muualla, kuin turvallisuusselvityslaissa. Arviointien toimivaltaan liittyvät kirjaukset muussa lainsäädännössä tulee ottaa huomioon, kun turvallisuusselvityslakia seuraavan kerran uudistetaan.

Turvallisuusasiantuntija Jarno Hartikainen

Turvallisuusasiantuntija Jarno Hartikainen

Asiakirja (ID 85367) on sähköisesti allekirjoitettu Suojelupoliisin asiankäsittelyjärjestelmässä 4.9.2026 9.41.56. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.